

ПОЗИЦИЯ на Координационния съвет на КНСБ

През последните три години КНСБ чрез свои позиции, становища, митинги и протести последователно настояваше българските правителства да проявят отговорно отношение към проблемите на българската енергетика и останалите сектори от българската икономика, засегнати от Зелената сделка. Ескалиращото напрежение сред миньорите и енергетиците от въглищните региони през последните дни е ясно доказателство, че отговорните институции не предприеха нужните действия в необходимите срокове за справяне със социалните и икономическите последици от прехода към нисковъглеродна икономика.

В края на месец юли КНСБ изпрати до правителството позиция за спешната необходимост от критични и неотложни в следващите два месеца решения на правителството по НПВУ, ТПСП, ИНПЕК и липсата на Енергийна стратегия за осъществяване на справедлив нисковъглероден преход.

В редица други позиции КНСБ алармира, че няма напредък в комуникацията с ЕК по Решение на НС за предоговаряне на ПВУ за отпадане на изискването за намаление с 40% на въглеродните емисии до 2026 г. в сравнение с 2019 г., като настояваше правителството да подложи на обсъждане със социалните партньори конкретните предложения, мерки и проекти в процеса на предоговаряне на НПВУ. Поради това КНСБ отново настоява да не се предлагат допълнителни рестрикции към въглищните мощности, особено до 2026 г., което ще предизвика почти нерешими проблеми в енергийния баланс и енергийната сигурност на страната.

Това се отнася и за проектите, които България подготвя по отношение на допълнителните средства, които страната може да получи по новия инструмент RePowerEU. Според КНСБ предложенията на синдиката трябва да се отразят и в актуализацията на ИНПЕК.

КНСБ беше участник в над 30 срещи по обсъждане на ТПСП, в които ясно настояваше за защитата на интересите на българската енергетика и на заетите в нея.

Предложихме да бъде създаден Национален оператор, който да обхване дейностите по планиране и подготовка на терени за нови икономически дейности и изграждане на инфраструктура върху освободените терени, след провеждането на рекултивация на площите в рудниците за лигнитни въглища от "Мини Марица Изток" ЕАД и другите въглищни региони, съгласно договорите за концесия. По този начин се създава незабавна алтернативна възможност за използването на наличния трудов ресурс при качествена заетост. Това трябва да стане с прилагане на условията на чл.123 от КТ, според който при промяна на работодателя минималното изискване е новоназначените лица да запазват финансовите условия, на които са били наети, както и всички останали условия на труд и придобивките, които са имали и приложимите КТД.

Справедливият преход изисква набор от законодателни мерки и програми, които ще осигурят позитивно бъдеще за всички работници и служители, особено за тези във въгледобивната промишленост и сродни отрасли, включително приемане на национална програма за компенсиране на работещите и служителите, засегнати от закриването на ТЕЦ и мини и останали без алтернативна заетост работници.

Настояваме Правителството да положи всички усилия за да осигури средства за незабавно стартиране на проекта за картографиране на уменията, който е изготвен в режим на съгласуване със заинтересованите министерства. Това е дейност, която има одобрението и подкрепата на ЕК, заявена на срещите по разработване на ТПСП до този момент.

Отново подчертаваме, че определените инвестиционни области за регионите, които съответстват на основната цел на ФСП и планираните инвестиции в ТПСП, трябва да бъдат ясно формуирани, с конкретно посочени дейности, допълняемост и взаимообвързаност на финансовите инструменти.

Планирането на инвестициите в отделните дейности, структурирани в трите основни направления в ТПСР – икономически преход, социален преход и икономическа диверсификация, съгласно принципа за партньорство не може и не трябва да стане без участието на социалните партньори.

Нещо повече, КНСБ настоява за разработване и прилагане на механизъм за дялово участие на работниците и служителите в предприятията от възгледобивните региони при осъществяване на инвестиционните проекти за нови ВЕИ или индустриални зони.

Развитите от КНСБ конкретни предложения и инициативи се базират на изпълнение на принципа „създай работно място, преди да съкратиш работник“.

Реализацията на тези и други инициативи обаче е свързана с поемане на отговорност за представяне на конкретен план за енергиен преход, който се основава на прогнози за производството и потреблението на електрическа енергия от въглища, развитието на проекти за заместващи мощности или изграждане на нови ВЕИ мощности. Този ангажимент следва да бъде обоснован и приет от Правителството и Народното събрание, за да се гарантира ефективно преминаване към реализация на предвидените в НПВУ и ТПСР мерки, които имат по-широко икономическо значение, разпростиращо се и извън въглищните региони.

В предложеното Национално споразумение за справедлив преход КНСБ настоява държавата да се ангажира с разработване за План за **справедлив** преход, който да оцени въздействието и в другите отрасли, засегнати от зеления преход – селско стопанство, транспорт, индустрия. Това изисква задълбочено планиране на всички финансови инструменти, които **да гарантират осъществяване на прехода към нисковъглеродна икономика по справедлив за хората и икономиката на страната начин**. Конфедерацията настоява държавата да гарантира включването на социалните партньори в изготвянето на стратегическите национални планове в областта както на енергетиката, така и на останалите сектори, засегнати от нисковъглеродния преход.

Синдикатът апелира всички партии от управляващата коалиция и парламентарно представените политически сили да се ангажират сериозно със защитата на енергийната независимост и сигурността на страната, съхраняването на работните места и икономическата сигурност на всички сектори на икономиката, засегнати от зеления преход.

КС на КНСБ се обръща към всички справедливо протестиращи днес работещи от секторите на енергийния и минния бранш и ги приветства за активната им позиция в защита на работните места на всички заети. В постигането на синдикалните искания и цели те могат да продължават да разчитат на солидарността на всички синдикални структури и членове.